

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍ ADVOKÁTKY
ELEANOR SHARPSTON
přednesené dne 22. března 2018¹

Věc C-100/17 P

**Gul Ahmed Textile Mills Ltd
proti**

Radě Evropské unie

„Kasační opravný prostředek – Dumping – Dovoz bavlněného ložního prádla pocházejícího z Pákistánu – Trvající právní zájem na podání žaloby – Dopad skutečností, které nastaly během řízení – Důvody odůvodňující takový právní zájem – Důkazní břemeno“

1. Projednávaná věc se týká kasačního opravného prostředku podaného společností Gul Ahmed Textile Mills Ltd (dále jen „společnost Gul Ahmed“), kterým se tato společnost domáhá, aby Soudní dvůr zrušil v plném rozsahu rozsudek Tribunálu ze dne 15. prosince 2016, T-199/04 RENV, Gul Ahmed Textile Mills v. Rada². Tímto rozsudkem Tribunál zamítl žalobu společnosti Gul Ahmed na neplatnost nařízení Rady (ES) č. 397/2004 ze dne 2. března 2004 o uložení konečného antidumpingového cla z dovozu bavlněného ložního prádla pocházejícího z Pákistánu³.

2. V této věci vyvstala důležitá otázka o tom, co představuje trvající právní zájem na podání žaloby. Soudní dvůr bude mít možnost posoudit, zda by s ohledem na skutkové a právní situace, které by mohly nastat, navrhané zrušení bylo s to přinést žalobkyni prospěch. Obecně řečeno, Soudní dvůr má příležitost rozvinout svoji judikaturu ohledně určitých procesních aspektů týkajících se posuzování tohoto právního zájmu, zejména ohledně důkazního břemene a procesních práv žalobkyně.

Skutkové a právní okolnosti

3. Gul Ahmed je pákistánská společnost, která vyrábí a vyváží bavlněné ložní prádlo do Evropské unie.

4. Dne 4. listopadu 2002 zahájila Evropská komise antidumpingové šetření týkající se dovozu těchto výrobků do Evropské unie.

5. Dne 2. března 2004 přijala Rada na základě výsledků tohoto šetření nařízení č. 397/2004, kterým se ukládá antidumpingové clo ve výši 13,1 % na dovoz bavlněného ložního prádla pocházejícího z Pákistánu, klasifikovatelné podle kódů kombinované nomenklatury uvedených v daném nařízení.

1 – Původní jazyk: angličtina.

2 – Nezveřejněný, EU:T:2016:740 (dále jen „napadený rozsudek“).

3 – Úř. věst. L 66, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42 (dále jen „nařízení č. 397/2004“ nebo „předmětné nařízení“).

6. V návaznosti na přezkumné šetření provedené v souladu s čl. 11 odst. 3 nařízení Rady (ES) č. 384/96⁴ bylo nařízení č. 397/2004 změněno nařízením Rady (ES) č. 695/2006⁵. Toto nařízení stanovilo sazbu konečného antidumpingového cla vztahujícího se na bavlněné ložní prádlo vyráběné společností Gul Ahmed, a to ve výši 5,6 %.

7. V souladu s čl. 11 odst. 2 základního nařízení uplynula platnost takto stanoveného konečného antidumpingového cla dne 4. března 2009, tj. pět let po jeho zavedení.

8. Dne 28. května 2004 podala společnost Gul Ahmed k Tribunálu žalobu, kterou se domáhala zrušení nařízení č. 397/2004 v rozsahu, v němž se jí týká.

9. Ve své žalobě předložila společnost Gul Ahmed pět žalobních důvodů. Konkrétně, ve druhém žalobním důvodu společnost Gul Ahmed tvrdila, že se Rada dopustila zjevně nesprávného posouzení a porušila čl. 2 odst. 3 a odst. 5 a čl. 18 odst. 4 základního nařízení a antidumpingové dohody⁶ při výpočtu běžné hodnoty. Kromě toho v třetím žalobním důvodu tvrdila, že použitá úprava vrácení při srovnání běžné hodnoty a vývozní ceny porušovala čl. 2 odst. 10 základního nařízení, antidumpingovou dohodu a povinnost uvést náležitě odůvodnění podle článku 296 SFEU.

10. Rozsudkem ze dne 27. září 2011 ve věci T-199/04, Gul Ahmed Textile Mills v. Rada⁷, Tribunál vyhověl třetí části pátého žalobního důvodu⁸, a zrušil předmětné nařízení v rozsahu, v němž se týkalo žalobkyně, aniž se zabýval dalšími důvody.

11. Rada podporovaná Komisí podala kasační opravný prostředek a navrhovala, aby Soudní dvůr uvedený rozsudek zrušil.

12. Svým rozsudkem ze dne 14. listopadu 2013 ve věci C-638/11 P, Rada v. Gul Ahmed Textile Mills⁹, zrušil Soudní dvůr rozsudek ve věci T-199/04 v plném rozsahu a vrátil věc Tribunálu s tím, že o nákladech řízení bude rozhodnuto později.

13. Dne 26. listopadu 2015 proběhlo u Tribunálu jednání ve věci T-199/04 RENV. Na tomto jednání Rada, podporovaná Komisí, tvrdila, že společnost Gul Ahmed již nemá žádný právní zájem na podání žaloby.

14. Na podporu tohoto tvrzení tyto dva orgány tvrdily, že antidumpingová cla zavedená předmětným nařízením pozbyla platnosti dne 2. března 2009, a tak vývoz dotyčného produktu již nepodléhal těmto clům. Dále tvrdily, že v souladu s článkem 46 statutu Soudního dvora uplynula dne 1. května 2014¹⁰ lhůta k podání jakékoliv žaloby na náhradu škody za újmu způsobenou při uplatňování tohoto cla, a že právo na vrácení antidumpingových cel podle celního kodexu Unie bylo také promlčeno¹¹. Tvrdily, že navrhované zrušení by tedy již nemohlo přinést společnosti Gul Ahmed žádný prospěch.

4 – Nařízení ze dne 22. prosince 1995 o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropského společenství (Úř. věst. 1996, L 56, s. 1) (dále jen „základní nařízení“).

5 – Nařízení ze dne 5. května 2006, kterým se mění nařízení č. 397/2004 (Úř. věst. 2006, L 121, s. 14).

6 – Dohoda o provádění článku VI Všeobecné dohody o clech a obchodu z roku 1994 (GATT) (Úř. věst. 1994, L 336, s. 103), uvedená v příloze 1A k Dohodě o založení Světové obchodní organizace (Úř. věst. 1994, L 336, s. 1).

7 – Nezveřejněný, EU:T:2011:535.

8 – Tento žalobní důvod se týkal údajného opomenutí Rady ověřit, zda určité faktory nenarušily příčinnou souvislost mezi dumpingovým dovozem a škodou, kterou utrpělo výrobní odvětví Unie.

9 – EU:C:2013:732.

10 – Tedy pět let ode dne, kdy nastala skutečnost, na níž se zakládají nároky na náhradu vzniklé škody.

11 – Podle čl. 121 odst. 1 písm. a) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (Úř. věst. 2013, L 269, s. 1), musí být žádost o vrácení cla podána ve lhůtě tří let ode dne, kdy byl celní dluh oznámen.

15. Tribunál dal společnosti Gul Ahmed lhůtu dvou týdnů ode dne jednání, aby předložila své vyjádření (spolu s jakýmkoliv písemnými důkazy, které by mohly podpořit její trvající právní zájem na vydání rozhodnutí ve věci), a to ohledně takto vznesené námitky nepřipustnosti.

16. Dopisem ze dne 10. prosince 2015 společnost Gul Ahmed předložila své vyjádření, přičemž uvedla, že má i nadále právní zájem na podání žaloby. Poukázala na následujících pět důvodů: i) její zájem na náhradu nákladů řízení od Rady, ii) možnost podat v budoucnu žalobu na náhradu škody způsobené nedodržením přiměřené lhůty pro rozhodování unijními soudy, iii) její možnost dosáhnout vrácení zaplaceného konečného antidumpingového cla, iv) její zájem na tom, aby se obdobné protiprávní jednání v budoucnu již neopakovalo, a v) možnost podat v budoucnu žalobu na náhradu škody způsobené předmětným nařízením.

17. Dopisy ze dne 6. a 20. ledna 2016 předložily Komise a Rada svá vyjádření. V podstatě navrhovaly, aby Tribunál zamítl argumenty předložené společností Gul Ahmed a rozhodl, že tato společnost pozbyla jakýkoliv právní zájem na podání žaloby. Nebylo proto potřeba vydávat rozhodnutí ve věci samé.

Napadený rozsudek a kasační opravný prostředek

18. Rozsudkem ze dne 15. prosince 2016 ve věci T-199/04 RENV, Gul Ahmed Textile Mills v. Rada, dospěl Tribunál k závěru, že i) tvrzený zájem na náhradu nákladů řízení ze strany Rady, ii) tvrzená možnost podat žalobu v budoucnu na náhradu škody způsobené nedodržením přiměřené doby k vydání rozhodnutí unijními soudy, iii) tvrzený zájem na tom, aby se obdobné protiprávní jednání v budoucnu již neopakovalo a iv) tvrzený zájem na obnovení dobrého jména společnosti Gul Ahmed neodůvodňují právní zájem posledně jmenované na podání žaloby. Měl rovněž za to, že v) tvrzená možnost dosáhnout vrácení konečného zaplaceného antidumpingového cla by odůvodnila takový právní zájem, avšak jen s ohledem na první, čtvrtý a pátý žalobní důvod¹².

19. V důsledku toho Tribunál rozhodl, že není třeba rozhodovat o druhém a třetím důvodu, a přezkoumal pouze první, čtvrtý a pátý žalobní důvod. Dospěl k závěru, že tyto posledně uvedené žalobní důvody byly neopodstatněné, a proto žalobu v plném rozsahu zamítl.

20. Ve svém kasačním opravném prostředku společnost Gul Ahmed navrhuje, aby Soudní dvůr zrušil napadený rozsudek a rozhodl ve věci samé ohledně všech žalobních důvodů, nebo případně aby vrátil věc Tribunálu k rozhodnutí ve věci samé. Uplatňuje dva důvody kasačního opravného prostředku.

21. Zprvce společnost Gul Ahmed tvrdí, že se Tribunál dopustil nesprávného právního posouzení věci tím, že rozhodl, že již nadále neměla právní zájem na pokračování v řízení ve vztahu k druhému a třetímu žalobnímu důvodu vzneseným v žalobě a že Tribunál dostatečným způsobem své rozhodnutí neodůvodnil. Zadruhé společnost Gul Ahmed předkládá řadu argumentů, ve kterých tvrdí, že se Tribunál dopustil různých nesprávných právních posouzení, když zamítl první dvě části pátého žalobního důvodu.

22. Rada a Komise navrhují, aby Soudní dvůr odmítl kasační opravný prostředek jako nepřipustný, nebo případně jej zamítl jako neopodstatněný.

23. Na jednání konaném dne 25. ledna 2018 přednesly ústní vyjádření společnost Gul Ahmed, Rada a Komise.

12 – Poznámám, že seznam žalobních důvodů, které Tribunál přezkoumal, není úplně stejný jako seznam důvodů předložených společností Gul Ahmed. K tomuto nesouladu se vrátím později v tomto stanovisku (viz níže body 103 a 107).

24. Na návrh Soudního dvora se omezím v tomto stanovisku na zkoumání prvního důvodu kasačního opravného prostředku.

Posouzení

Obecné poznámky k pojmu právní zájem na podání žaloby

25. Požadavek na existenci právního zájmu na podání žaloby na neplatnost, jak jej vyložil Tribunál v napadeném rozsudku, je spojen s přísnými kritérii. K tomu, aby jej splnila, měla společnost Gul Ahmed, jak vyplývá ze závěrů Tribunálu, nejen podat návrh na zahájení řízení o neplatnosti, ale měla také podat žalobu na náhradu škody způsobené tímto nařízením a návrh na zahájení řízení před příslušnými vnitrostátními orgány, ve kterém by se domáhala vrácení antidumpingového cla zaplaceného v různých obdobích.

26. Uplynutím času skončila platnost nařízení, jehož zrušení se společnost Gul Ahmed domáhala, a jakýkoliv nárok na náhradu škody nebo vrácení cla se již promlčel. Má však společnost Gul Ahmed trvajícím právní zájem na pokračování v řízení o neplatnosti?

27. Podle mého názoru má ve skutečnosti žalobkyně v takových případech povinnost být jak obezřetná, tak i ostražitá. Jinými slovy je nutné, aby v průběhu času sledovala změny ve svém právním postavení a učinila takové další kroky, jaké jsou nutné k zachování jejího právního zájmu na pokračování v řízení. Pokud tak neučiní, vystavuje se riziku, že žalovaný může úspěšně napadnout existenci jejího trvajícím právního zájmu na podání žaloby.

28. Z tohoto úhlu pohledu je úspěšná žaloba na neplatnost zásadním předpokladem pro *odčinění* způsobené škody. Ve většině případů však sama o sobě škodu nenahradí. To si vyžaduje žalobu na náhradu škody. To ale neznamená, že by první žaloba (žaloba na neplatnost) byla závislá na žalobě na náhradu škody. Na rozdíl od toho, co tvrdí společnost Gul Ahmed, samostatná, avšak propojená povaha těchto dvou řízení nenarušuje systém právních prostředků ochrany, které jednotlivcům Smlouva poskytuje.

29. Podmínky přípustnosti žaloby na neplatnost jsou stanoveny v článku 263 SFEU. Ty mimo jiné vyžadují i), aby akt, jehož zrušení je navrhováno, měl „právní účinky vůči třetím osobám“, ii), aby žalobce měl aktivní legitimaci ve formě bezprostředního a osobního zájmu [na věci], iii) aby žaloba byla podána ve lhůtách stanovených v tomto článku¹³. V projednávané věci není pochyb o tom, že první z těchto kritérií je ve vztahu k nařízení č. 397/2004 splněno. Pokud jde o druhé kritérium, požadavek, aby se nařízení č. 397/2004 bezprostředně a osobně dotýkalo společnosti Gul Ahmed, nebyl v žádné fázi řízení zpochybněn. Předmětné nařízení totiž zahrnuje společnost Gul Ahmed mezi pákistánské výrobce dotčené antidumpingovým šetřením a tato společnost potvrzuje, že vysoké clo bylo uvaleno na dovoz jejích výrobků do Evropské unie. Pokud jde o třetí kritérium, je nesporné, že společnost Gul Ahmed podala žalobu na neplatnost ve lhůtě stanovené v článku 263 SFEU.

30. Avšak splnění všech kritérií stanovených článkem 263 SFEU nestačí. Podle ustálené judikatury je žaloba na neplatnost podaná fyzickou nebo právnickou osobou přípustná pouze v případě, že má tato osoba právní zájem na zrušení napadeného aktu. Zrušení tohoto aktu musí být samo o sobě způsobilé vyvolat takové právní následky, že v případě úspěchu takové žaloby to může ve výsledku přinést straně, která ji podala, prospěch¹⁴. Je nesporné, že společnost Gul Ahmed tento požadavek splnila v době podání své žaloby na neplatnost.

13 – Viz první, čtvrtý a poslední odstavec článku 263 SFEU.

14 – Rozsudek ze dne 17. září 2015, Mory a další v. Komise, C-33/14 P, EU:C:2015:609, bod 55.

31. Požadavek takového právního zájmu, i když není uveden v článku 263 SFEU, představuje podmínku přípustnosti posuzovanou unijními soudy odděleně od podmínek stanovených v tomto ustanovení¹⁵. Opírá se o obecnou teorii procesního práva společnou všem členským státům, kde slouží k zajištění toho, že nedojde k masivnímu vzrůstu počtu soudních sporů zahájených z důvodu „veřejného zájmu“, což by mohlo vést k riziku přeměny žaloby na neplatnost na určitý druh *actio popularis*.

32. Podle ustálené judikatury musí právní zájem žalobce na podání žaloby existovat ve vztahu k předmětu žaloby ve fázi jejího podání (jinak by žaloba byla nepřipustná) a musí přetrvat až do vydání konečného rozhodnutí, jinak by nebylo potřeba rozhodnout ve věci samé¹⁶. Právní zájem musí být jak vzniklý, tak trvajícím¹⁷.

33. Nařízení č. 397/2004 pozbylo platnosti dne 4. března 2009. Toto však nečiní projednávanou věc bezpředmětnou vzhledem k tomu, že uplynutí platnosti má účinky *ex nunc*, a tedy i jeho důsledky nejsou ekvivalentem účinků, jaké by v zásadě mělo určení neplatnosti¹⁸.

34. Z judikatury zřetelně vyplývá, že právní zájem žalobce nemusí nutně zaniknout, pokud napadený akt již nemá účinky do budoucna¹⁹. V případě, že sporné opatření v průběhu řízení pozbylo platnosti, Soudní dvůr musí posoudit právní zájem žalobce na podání žaloby ve světle konkrétních okolností, zejména s ohledem na důsledky tvrzené protiprávnosti a na povahu údajně vzniklé škody²⁰. Tento právní zájem může být odůvodněn odkazem na škodu, o které se žalobkyně obává, že jí může v budoucnosti vzniknout. Předmětná škoda může mít řadu forem, například nevídané uložení nové daně, omezování podnikatelských příležitostí, omezení rozvoje potenciálu nových výrobků.

35. V napadeném rozsudku měl Tribunál za to, že právní zájem společnosti Gul Ahmed na podání žaloby zanikl v průběhu řízení ve vztahu k určitým částem její žaloby, a to konkrétně u druhého a třetího žalobního důvodu.

36. Bylo by legitimní vykládat pojem právní zájem na podání žaloby takovým způsobem, že může zaniknout pouhým uplynutím času a s tím i právo žalobce na soudní přezkum jeho věci?

37. Tento přístup zásadně odmítám.

38. Takový výklad by znamenal, že délka řízení, kterou v zásadě nelze přičítat žalobci²¹, může zničit jeho právo na účinnou soudní ochranu. Mohlo by to vést k nahodilým nerovnostem před zákonem, závislejícím na délce řízení. To by mohlo značně motivovat žalované, aby zvolili taktiku průtahů v naději, že zabrání soudnímu přezkumu.

15 – Viz stanovisko generálního advokáta P. Mengozziho ve věci Mory a další v. Komise, C-33/14 P, EU:C:2015:609, bod 23.

16 – Rozsudky ze dne 24. června 1986, AKZO Chemie a AKZO Chemie UK v. Komise, 53/85, EU:C:1986:256, bod 21, a ze dne 17. září 2015, Mory a další v. Komise, C-33/14 P, EU:C:2015:609, bod 57. Viz rovněž v rámci řízení o kasačním opravném prostředku rozsudek ze dne 19. října 1995, Rendo a další v. Komise, C-19/93 P, EU:C:1995:339, bod 13, a ze dne 7. června 2007, Wunenburger v. Komise, C-362/05 P, EU:C:2007:322, bod 42 (dále jen „rozsudek Wunenburger“).

17 – V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 17. září 2009, Komise v. Koninklijke Friesland Campina, C-519/07 P, EU:C:2009:556, bod 65, a ze dne 26. února 2015, Planet v. Komise, C-564/13 P, EU:C:2015:124, bod 34.

18 – Rozsudky ze dne 27. června 2013, Xeda International a Pace International v. Komise, C-149/12 P, nezveřejněný, EU:C:2013:433, bod 32, a ze dne 23. prosince 2015, Parlament v. Rada, C-595/14, EU:C:2015:847, bod 23.

19 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 1. října 1998, Langnese-Iglo v. Komise, C-279/95 P, EU:C:1998:447, ve kterém Soudní dvůr rozhodl, že pozbytím platnosti napadeného aktu se nezmenšil zájem na konečném vyřešení sporu ve vztahu k legalitě a rozsahu jeho ustanovení, s ohledem na určení jeho právních následků v době do data pozbytí platnosti (bod 71). Ve stejném duchu může právní zájem přetrvávat bez ohledu na skutečnost, že napadený akt je obsoletní (Wunenburger, body 41 až 62), byl zrušen (rozsudek ze dne 12. prosince 2006, Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran v. Rada, T-228/02, EU:T:2006:384, body 34 a 35), nebo nahrazen (rozsudek Soudního dvora ze dne 7. října 2009, Vischim v. Komise, T-420/05, EU:T:2009:391, body 58 až 63), již ho nelze použít (rozsudek Soudního dvora ze dne 26. dubna 1988, Apesco v. Komise, 207/86, EU:C:1988:200, bod 16) nebo byl plně proveden, a tudíž již vyvolal veškeré své účinky (rozsudek ze dne 24. června 1986, AKZO Chemie a AKZO Chemie UK v. Komise, 53/85, EU:C:1986:256, bod 21).

20 – Rozsudek ze dne 23. prosince 2015, Parlament v. Komise, C-595/14, EU:C:2015:847, bod 18 a citovaná judikatura.

21 – V projednávané věci kromě doby téměř dvou let, během kterých bylo řízení přerušeno na návrh žalobkyně (od 15. října 2004 do 7. září 2006), nelze tuto dobu přičítat společnosti Gul Ahmed.

39. To by znamenalo připustit, že akty orgánů, jejichž časové účinky jsou omezené a pozbydou platnosti po podání žaloby na neplatnost, avšak přestanou podléhat soudnímu přezkumu ze strany unijního soudu²² dříve, než mohl soud vydat příslušný rozsudek.

40. Ve svém zásadním rozsudku *Les Verts v. Parlament*²³ Soudní dvůr uvedl, že Evropská unie je společenstvím založeným na zásadách právního státu, přičemž žádný z jejích členských států ani její orgány se nemohou vyhnout přezkumu otázky, zda jsou jimi přijatá opatření v souladu se základní ústavní listinou, kterou je Smlouva, nebo právem, které z ní vyplývá²⁴.

41. Výše popsaná situace by byla neslučitelná jak s touto judikaturou, tak s duchem článku 263 SFEU, podle kterého má unijní soud přezkoumávat legalitu aktů přijatých orgány, které mají mít právní účinky vůči třetím osobám²⁵.

42. Otázka právního zájmu na podání žaloby má tedy ústavněprávní význam a musí být dána do širšího kontextu základního práva na účinnou soudní ochranu, které je zakotveno v článku 47 Listiny základních práv Evropské unie²⁶.

43. Podle mého názoru všechny tyto prvky hovoří ve prospěch širšího výkladu pojmu „právní zájem na podání žaloby“²⁷.

44. Odmítám tvrzení Rady a Komise, že takový výklad vytváří riziko přeměny žaloby na neplatnost v *actio popularis*. Ve vnitrostátních systémech mnoha členských států může úzký výklad právního zájmu skutečně sloužit k ochraně soudního systému proti masivnímu nárůstu soudních sporů²⁸. V unijním procesním právu má však tato koncepce oporu ve striktních podmínkách týkajících se aktivní legitimace založené článkem 263 SFEU.

45. Stejně jako generální advokát M. Bobek, i já mám za to, že by existence „právního zájmu na podání žaloby“ neměla být ovlivňována s cílem zajistit určitou míru soudních sporů²⁹. Naopak, tento požadavek vyžaduje demokratický výklad provedený s ohledem na lidská práva³⁰. Rovněž souhlasím s generální advokátkou J. Kokott, která argumentovala proti kladení *přehnaných požadavků* na založení právního zájmu v případě, že restriktivní podmínky druhé nebo třetí alternativy čtvrtého pododstavce článku 263 SFEU jsou již plněny³¹.

46. Perspektiva vlastního prospěchu nebo výhody v případě úspěchu před unijními soudy je určující pro posouzení existence právního zájmu na podání žaloby. Nicméně toto kritérium je možná příliš subjektivní a nestálé, neboť postrádá přesnou hranici nebo měřítko pro požadovaný pozitivní dopad, jaký musí úspěch ve věci mít na situaci žalobce³².

22 – Viz rozsudek ze dne 18. března 2009, *Shanghai Excell M&E Enterprise a Shanghai Adepteck Precision v. Rada*, T-299/05, EU:T:2009:72, bod 56 (dále jen „Shanghai Excell“).

23 – Rozsudek ze dne 23. dubna 1986, 294/83, EU:C:1986:166, bod 23 (dále jen „Les Verts“).

24 – Musím rovněž uvést, že ve věci *Les Verts* Soudní dvůr slavně rozhodl, že „Smlouva zavedla ucelený systém procesních prostředků a řízení určený k tomu, aby byl Soudnímu dvoru svěřen přezkum legality aktů orgánů“ (viz bod 23 výše uvedeného rozsudku, zvyraznění provedeno autorkou stanoviska).

25 – Jak Tribunál správně poznamenal ve věci *Shanghai Excell*, bod 57.

26 – Úř. věst. 2010, C 83, s. 389 (dále jen „Listina“).

27 – Soudní dvůr uplatnil tento velkorysý přístup v řadě věcí. Rozsudek ze dne 17. dubna 2008, *Flaherty a další v. Komise*, C-373/06 P, C-379/06 P a C-382/06 P, EU:C:2008:230 je dobrým příkladem. Jeden komentátor v tom spatřuje „liberální pohled podporující přístup k soudu“ Viz *Van Raepenbusch, S., „Recours en annulation“ v Les recours des particuliers devant le juge de l' Union européenne*, Brusel, Bruylant, 2012, s. 47.

28 – Viz výše bod 31.

29 – Viz stanovisko generálního advokáta M. Bobka ve věci *Binca Seafoods v. Komise*, C-268/16 P, EU:C:2017:444, bod 95.

30 – Viz *Renaudie, O, L'intérêt à agir devant le juge administratif*, Paříž, Berger-Levrault, 2015, s. 43, který zdůrazňuje, že je třeba „demokratický výklad“ požadavku na právní zájem na podání žaloby „v souladu s lidskými právy“.

31 – V tomto smyslu viz stanovisko generální advokátky J. Kokott ve věci *Telefónica v. Komise*, C-274/12 P, EU:C:2013:204, bod 86.

32 – *F. Mariatte Ritleng, D., „Contentieux de l' Union européenne 1. Annulation, exception d'illégalité*, Paříž, Lamy, 1998, s. 108.

47. Posouzení právního zájmu může být provedeno jen v každém jednotlivém případě, *in concreto*, s přihlédnutím ke všem důsledkům, které zrušení napadeného aktu může mít na osobní situaci žalobce. V této souvislosti generální advokát N. Wahl uvedl, že se Soudní dvůr snaží nezaujmout příliš restriktivní pojetí pojmu „trvajícím zájem na řízení“³³. Souhlasím a sdílím názor vyjádřený již generálním advokátem M. Bobkem, že by doložení právního zájmu nemělo vyžadovat od žalobce nic víc než *prima facie* prokázání negativního dopadu napadeného aktu na něj (jehož důsledkem je existence osobního prospěchu ze zrušení tohoto aktu)³⁴. Jít nad rámec uvedených důkazních požadavků by mohlo vyžadovat, aby žalobce prokázal nemožné³⁵.

48. V tomto směru by nemělo na míře pravděpodobnosti nebo možnosti získání výhody mnoho záležet³⁶. Rovněž by nemělo být důležité, jak velká je potenciální výhoda. Zejména v případě, kdy výhoda závisí na budoucí žalobě na náhradu škody, by se unijní soudy měly zdržet věcného posuzování takové žaloby a možností jejího úspěchu. Pouze čistě hypotetické a nejisté vyhlídky na získání výhody v budoucnosti by měly právní zájem žalobce vyloučit³⁷, zatímco budoucí výhoda, která by mohla být podle jakéhokoli rozumného pohledu pravděpodobně v rámci běžného průběhu získána, odůvodní právní zájem na podání žaloby³⁸.

49. Nedomnívám se, že by přijetí velkorysého přístupu vedlo k situaci, v níž Soudní dvůr bude poskytovat poradní stanoviska k obecným nebo hypotetickým otázkám³⁹. Ani by Soudní dvůr neměl z důvodů řádného výkonu spravedlnosti, hospodárnosti řízení nebo účelnosti využít „pojem přípustnosti“, aby se vyhnul nutnosti přezkoumávat věc samou⁴⁰. Pokud žalobce prokázal dostatečný právní zájem na podání žaloby v okamžiku jejího podání, jak to učinila společnost Gul Ahmed v projednávané věci, měl by Soudní dvůr zkoumat tvrzení, že tento právní zájem následně ztratil, velmi pečlivě.

50. V tomto kontextu budu nyní zkoumat, zda společnost Gul Ahmed má trvajícím právní zájem na podání žaloby.

Přípustnost kasačního opravného prostředku

51. Rada navrhuje, aby Soudní dvůr prohlásil různé části kasačního opravného prostředku za nepřípustné, jelikož v podstatě vyžadují nový přezkum Tribunálem zjištěného skutkového stavu a opakují žalobní důvody uplatněné před tímto soudem.

52. Je pravda, že kasační opravný prostředek není vždy přesný a jak správně uvádí Rada, omezuje se v některých částech na argumenty, které již byly uplatněny před Tribunálem⁴¹.

33 – V tomto smyslu viz jeho stanovisko ve věci Komise v. Hansestadt Lübeck, C-524/14 P, EU:C:2016:693, bod 38.

34 – Viz jeho stanovisko ve věci Binca Seafoods v. Komise, C-268/16 P, EU:C:2017:444, bod 93.

35 – Jinými slovy *probatio diabolica*. Viz obdobně rozsudek Soudního dvora ze dne 11. dubna 2013, Míndo v. Komise, C-652/11 P, EU:C:2013:229, bod 50.

36 – V některých případech odkázal unijní soud na toto kritérium, avšak nevyvodil z toho žádné konkrétní závěry. Viz například usnesení ze dne 6. července 2011, Petroci v. Rada, T-160/11, nezveřejněné, EU:T:2011:334, bod 23.

37 – Lenaerts, K., Maselis, I., Gutmann, K., EU Procedural Law, Oxford University Press, 2014, s. 360. Viz rovněž rozsudky ze dne 19. července 2012, Rada v. Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group, C-337/09 P, EU:C:2012:471, bod 50; ze dne 21. ledna 1987, Strogili v. Účetní dvůr, 204/85, EU:C:1987:21, bod 11; a ze dne 30. dubna 1998, Cityflyer Express v. Komise, T-16/96, EU:T:1998:78, bod 30.

38 – V souvislosti s antidumpingovými cly vykládal Tribunál toto kritérium často široce. Viz například rozsudky ze dne 29. června 2000, Medici Grimm v. Rada, T-7/99, EU:T:2000:175, body 54 až 56, a ze dne 28. února 2017, Canadian Solar Emea a další v. Rada, T-162/14, nezveřejněné, EU:T:2017:124, bod 47.

39 – Viz Van Raepenbusch, S., „Le Recours en annulation“ v *Les recours des particuliers devant le juge de l' Union européenne*, Brusel, Bruylant, 2012, s. 47. Viz rovněž stanovisko generální advokátky J. Kokott v řízení ve spojených věcech Itálie v. Komise, C-138/03, C-324/03 a C-431/03, EU:C:2005:387, bod 41, a stanovisko generálního advokáta P. Mengozziho ve věci Mory a další v. Komise, C-33/14 P, EU:C:2015:409, bod 28.

40 – V tomto smyslu viz Wicker, G., „La légitimité d' intérêt à agir“, *Études sur le droit de la concurrence et quelques préferované fondamentaux: mélanges en l'honneur*, Yves Serra, Dalloz, 2006, s. 460.

41 – Ačkoliv tvrdila, že body 42 až 60 napadeného rozsudku jsou postiženy nesprávným právním posouzením, při dotazu na jednání k této věci společnost Gul Ahmed připustila, že její kasační opravný prostředek se ve skutečnosti týká jen bodů 49 a 55 až 60.

53. Na základě toho je tedy zjevné, že společnost Gul Ahmed zpochybňuje výklad a použití unijního práva Tribunálem, a tudíž právní otázky přezkoumané v prvním stupni mohou být v rámci kasačního opravného prostředku znovu projednány⁴². Kromě toho společnost Gul Ahmed namítá, i když jen obecně, nedostatečné odůvodnění poskytnuté Tribunálem. To samo o sobě představuje právní otázku a jako taková může být uplatňována v rámci kasačního opravného prostředku⁴³.

54. Soudní dvůr navíc není vázán pouze tvrzeními účastníků řízení, ale může případně – nad rámec těchto tvrzení – použít na skutkový stav, který mu byl předložen, právní pravidla relevantní pro vyřešení sporu; jinak by mohl být nucen v některých případech založit svá rozhodnutí na nesprávných právních úvahách⁴⁴.

55. Navrhují proto, aby Soudní dvůr přezkoumal podstatu tvrzení uvedených společnostmi Gul Ahmed v tom rozsahu, v jakém se vztahují na právní otázky a nezpochybňují skutková zjištění a posouzení skutkového stavu, které provedl Tribunál⁴⁵.

Procesní aspekty týkající se údajné neexistence trvajících právního zájmu na podání žaloby

56. Společnost Gul Ahmed tvrdí, že článek 129 jednacího řádu Tribunálu, který vyžaduje, aby právní zájem byl prokázán při podání žaloby, nemůže být uplatňován tak, aby vyžadoval po žalobci, aby tak učinil v pozdější fázi. Jakmile tedy žalobce prokázal svůj právní zájem na podání její žaloby, byl zbaven důkazního břemena ohledně jeho trvajících právního zájmu v průběhu řízení.

57. Z ustálené judikatury vyplývá, že je na žalobci, aby prokázal svůj právní zájem na podání žaloby⁴⁶. Z ustálené judikatury rovněž vyplývá, že Soudní dvůr může v kterémkoli stadiu řízení určit, zda právní zájem žalobce stále trvá, buď na návrh žalované (nebo jakékoli jiné strany, která má zájem) nebo z vlastního podnětu⁴⁷.

58. Nicméně poté, co žalobce prokázal, že splňuje všechny nezbytné požadavky přípustnosti podání žaloby⁴⁸, jak učinila společnost Gul Ahmed, musí zde být podle mého názoru *domněnka*, že je splňuje i nadále.

59. Tato domněnka bude tak platit do doby, než bude zpochybněna. Proto žalobce *nemusí* poskytnout doklady (řekněme) jednou za dva měsíce, aby prokázal, že má stále právní zájem na podání žaloby, a „znovu potvrdil“ svoji původní žalobu. Procesní pravidlo, které by takový požadavek stanovilo, by bylo nefunkční.

42 – Rozsudek ze dne 12. září 2006, Reynolds Tobacco a další v. Komise, C-131/03 P, EU:C:2006:541, bod 51 a citovaná judikatura.

43 – Rozsudek ze dne 26. května 2016, Rose Vision v. Komise, C-224/15 P, EU:C:2016:358, bod 26.

44 – Usnesení ze dne 27. září 2004, UER/M6 a další, C-470/02 P, nezveřejněné, EU:C:2004:565, bod 69; a rozsudek ze dne 21. září 2010, Švédsko v. API a Komise, C-514/07 P, C-528/07 P a C-532/07 P, EU:C:2010:541, body 65 až 67; a ze dne 5. října 2009, Komise v. Roodhuijzen, T-58/08 P, EU:T:2009:385, body 34 až 37.

45 – Viz obdobně rozsudek ze dne 16. července 2009, Komise v. Schneider Electric, C-440/07 P, EU:C:2009:459, bod 193.

46 – V tomto smyslu viz usnesení ze dne 31. července 1989, S. v. Komise, 206/89 R, EU:C:1989:333, bod 8, a rozsudek ze dne 4. června 2015, Andechser Molkerei Scheitz v. Komise, C-682/13 P, nezveřejněný, EU:C:2015:356, bod 27.

47 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. října 1995, Rendo a další v. Komise, C-19/93 P, EU:C:1995:339, bod 13, a usnesení ze dne 17. října 2005, First Data a další v. Komise, T-28/02, EU:T:2005:357, body 36 a 37. Viz rovněž příklady případů, kdy měl Tribunál za to, že věc posoudil z úřední povinnosti: rozsudky ze dne 7. března 2013, Acino v. Komise, T-539/10, nezveřejněný, EU:T:2013:110, body 29 až 46, a ze dne 10. dubna 2013, GRP Security v. Účetní dvůr, T-87/11, nezveřejněný, EU:T:2013:161, body 43 až 49.

48 – Viz výše body 29 až 30.

60. Je však přípustné, aby se žalovaný v jakékoli fázi řízení snažil tuto domněnku zpochybnit. Vzhledem k tomu, že takové zpochybnění je podobné protinároku vznesenému proti žalobci, je na *žalovaném*, aby uvedl přesné důvody pro toto zpochybnění a předložil podpůrné doklady⁴⁹. Je tomu tak proto, že žalobce musí vědět, co je proti němu namítáno. Nelze od něho spravedlivě očekávat, že bude dovozovat zpochybnění a vyjádří se ke všem možným tvrzením předem. Soudní dvůr by tak neměl připustit pouhé zpochybnění trvajících právního zájmu na podání žaloby [bez důkazů]⁵⁰.

61. V procesním systému (jakým je ten, který se používá u unijních soudů), který je ve značné míře založen na písemném řízení, by bylo normální předpokládat, že zpochybnění bude učiněno v písemné formě. Pokud – jako v projednávané věci – je zpochybnění provedeno nejprve ústně na jednání, se mi zdá, že by soud měl obvykle stanovit lhůtu, během které by osoba zpochybňující [domněnku] (tj. žalovaný) měla být povinna podat formální námitku, ve které by vymezila její přesný rozsah a uvedla potřebné důkazy o tom, že se jedná o *prima facie* případ, kdy žalobce skutečně ztratil právní zájem na podání žaloby.

62. Jakmile tak žalovaný učiní, přesune se důkazní břemeno na žalobce, kterému musí být poskytnuta přiměřená možnost vyjádřit se k věci za podmínek, které ho nebudou výrazně vůči jeho oponentovi znevýhodňovat⁵¹. Na základě zásady „rovnosti zbraní“, která je logickým důsledkem práva na spravedlivý proces, by Soudní dvůr měl poskytnout žalobci lhůtu, během které se může pokusit zpochybnění vyvrátit, a následně může určit lhůtu, během níž druhá zúčastněná strana může zaslat své písemné připomínky k těmto vyjádřením⁵².

63. Jakmile Soudní dvůr obdrží vyjádření od obou stran, musí analyzovat vznesené argumenty a předložené podpůrné materiály a musí potom přijmout rozhodnutí⁵³.

64. V tomto případě se však takto nepostupovalo. Na jednání, které se konalo před Tribunálem dne 25. listopadu 2015, Rada a Komise ústně tvrdily, že u společnosti Gul Ahmed zanikl právní zájem v průběhu řízení, protože napadené nařízení pozbylo platnosti a jakákoliv žaloba na náhradu škody je promlčena. Komise současně předložila několik důvodů, které by mohly případně odůvodnit právní zájem na podání žaloby, a poté předložila podrobné argumenty vycházející z analýzy judikatury, aby prokázala, proč podle jejího tvrzení nemůže žádná z nich odůvodnit právní zájem na řízení u společnosti Gul Ahmed⁵⁴. Tribunál následně poskytl společnosti Gul Ahmed dva týdny, aby předložila své vyjádření, načež Radě a Komisi dal možnost předložit k danému vyjádření své připomínky. Všichni účastníci řízení předložil vyjádření ve stanovené lhůtě.

65. Je to, co se stalo v této věci, stiženo vadou, protože nebyla dodržena základní pravidla, která jsem uvedla výše v bodech 61 až 63?

49 – V souladu se zásadou *necessitas probandi incumbit ei qui agit*. V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 18. července 2006, Rossi v. OHIM, C-214/05 P, EU:C:2006:494, bod 23.

50 – V tomto smyslu viz stanovisko generálního advokáta Y. Bota ve věci Komise v. Infront WM, C-125/06 P, EU:C:2007:611, body 71 až 73, jakož i rozsudek ze dne 13. března 2008 v této věci (EU:C:2008:159, bod 56); usnesení ze dne 8. dubna 2008, Saint-Gobain Glass Deutschland v. Komise, C-503/07 P, EU:C:2008:207, bod 51; a ze dne 11. května 2010, PC -Ware Information Technologies v. Komise, T-121/08, EU:T:2010:183, bod 36. Viz rovněž v tomto smyslu Clausen, F., *Les moyens d'ordre public dans le contentieux de la Cour de justice de l'Union européenne*, Université Paris II, 2017, které má být zveřejněno [nakladatelstvím] Bruylant, s. 509.

51 – Rozsudek ze dne 6. listopadu 2012, Otis a další, C-199/11, EU:C:2012:684, body 71 a 72.

52 – Za tímto účelem má Tribunál oprávnění přijmout příslušná organizační procesní opatření v souladu s články 88 až 90 jednacího řádu.

53 – Postup, který jsem popsal v předcházejících bodech, je založen na postupu zakotveném v čl. 130 odst. 1 až 7 jednacího řádu Tribunálu pro účely předběžných námitek nepřipustnosti žaloby nebo nedostatku pravomoci Tribunálu. Viz například usnesení ze dne 6. září 2011, Inuit Tapiriit Kanatami a další v. Parlament a Rada, T-18/10, EU:T:2011:419.

54 – V odpovědi na otázky Soudního dvora na jednání zmocněnec Komise pro řízení před Tribunálem poskytl podrobný výklad – aniž to právní zástupce společnosti Gul Ahmed napadl – jak byl argument týkající se právního zájmu na podání žaloby projednán na jednání před Tribunálem. Uvedl, že mezi uvedené důvody patří budoucí žaloba na náhradu škody, žádost o vrácení antidumpingových cel zaplacených příslušnými dovozci a možnost obnovení dobrého jména společnosti Gul Ahmed.

66. Podle mého názoru byla námitka vznesená příslušnými orgány dostatečně podložená na samotném jednání (bez námitek ze strany společnosti Gul Ahmed). Společnost Gul Ahmed se potom nacházela v postavení, kdy mohla vyjádřit své názory na zpochybnění jejího právního zájmu. Je pravda, že se obvykle dá očekávat, že závažná námitka takové povahy bude vznesena v písemné formě. Společnost Gul Ahmed však nikdy nežádala Tribunál, aby uložil namítajícím stranám, aby tak učinily, ani nevyjádřila jakékoli výhrady, pokud jde o použitý postup. Za těchto okolností mám za to, že improvizovaný postup Tribunálu neporušil právo společnosti Gul Ahmed na obhajobu.

67. S ohledem na výše uvedené mám za to, že Tribunál neporušil procesní pravidla týkající se důkazního břemene a neporušil zásadu rovnosti zbraní.

Má společnost Gul Ahmed právní zájem na podání žaloby, aby se tak zabránilo riziku opakování protiprávnosti v budoucnu?

68. Společnost Gul Ahmed argumentuje tím, že údajné chyby orgánů ve výpočtech dumpingového rozpětí nejsou specifické pro daný případ, ale že se budou v budoucnu opakovat. Tvrdí, že je proto oprávněna v řízení pokračovat, aby se zabránilo Radě tuto protiprávnost v budoucnosti opakovat.

69. Rada tvrdí, že takové riziko neexistuje. Zprvce možnost zahájení nového šetření u bavlněného ložního prádla pocházejícího z Pákistánu je čistě hypotetická. Zadruhé v každém případě jsou údajné chyby specifické pro daný případ, protože použitá metodika byla odůvodněna neexistencí jakýchkoliv ověřitelných údajů, spojenou s nedostatkem součinnosti ze strany společnosti Gul Ahmed⁵⁵. Tribunál rozhodl, že společnost Gul Ahmed nepředložila žádné konkrétní argumenty, a proto její nároky zamítla⁵⁶.

70. Právní zájem žalobce nemusí nutně zaniknout, pokud napadený akt již nemá účinky do budoucna⁵⁷. Zrušení totiž může mít samo o sobě právní důsledky, zejména v zamezení unijním orgánům opakovat vytykané jednání⁵⁸. Avšak právní zájem na podání žaloby může nicméně existovat pouze tehdy, pokud se namítaná protiprávnost může opakovat v budoucnu bez ohledu na okolnosti věci, které vedly žalobce k podání žaloby⁵⁹. Příklady mohou zahrnovat pochybení při výkladu ustanovení unijního práva ve světle dohod Světové obchodní organizace⁶⁰, zejména chyby týkající se metodiky, použitých kritérií či vzorců, na rozdíl od chyb v posouzení specifických skutkových okolností. Konečně žalobce nemusí prokázat, že může být bezprostředně dotčen opakujícím se protiprávním jednáním v budoucnosti v podobných řízeních⁶¹.

71. V projednávané věci je zprvce třeba uvést, že skutečnost, že uplynulo několik let od ukončení platnosti konečného antidumpingového cla na dovozy textilních výrobků společnosti Gul Ahmed do Evropské unie, nečiní možnost dalšího šetření čistě hypotetickým. Naopak, pokud budou cenové praktiky pákistánských výrobců bavlněného ložního prádla opět splňovat podmínky pro uplatnění unijních pravidel v oblasti ochrany před dumpingovým dovozem, mohou být znovu vyšetřovány.

55 – Viz níže poznámka pod čarou 77.

56 – Bod 57 napadeného rozsudku.

57 – Viz judikatura uvedená výše v bodě 34 tohoto stanoviska.

58 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 3. září 2009, Moser Baer India v. Rada, C-535/06 P, EU:C:2009:498 (dále jen „rozsudek Moser Baer India“, bod 25).

59 – Wunenburger, bod 52.

60 – Rozsudek ze dne 24. září 2008, Reliance Industries v. Rada a Komise, T-45/06, EU:T:2008:398, bod 43.

61 – Zatímco Wunenburger (bod 58) a Shanghai Excell (bod 51, v rámci konečného antidumpingového cla) odkazují na takový dodatečný požadavek, věc Moser Baer India, bod 25, odkazuje na riziko budoucího opakování jako takové pouze abstraktně.

72. Zadruhé skutečnost, že vzhledem k neexistenci spolehlivých primárních zdrojů informací použila Rada „jakoukoliv jinou přiměřenou metodu“ na základě čl. 2 odst. 3, odst. 5 a odst. 6 základního nařízení, sama o sobě neznamená, že údajné metodické chyby byly specifické pro daný případ. Při použití tohoto ustanovení musela Rada zavést určitou metodiku a použít určitá kritéria.

73. Není jednoduché stanovit hranici mezi potenciálně opakujícími se chybami na straně jedné a chybami jen ve specifické věci na straně druhé. Uvedené řešení mohlo být použito *ad hoc* a za účelem řešení zcela nové situace. Nebo může odrážet ustálenou správní praxi, nebo „šablonu“, kterou Komise vypracovala za účelem řešení opakující se situace. Pokud tomu tak je, lze realisticky očekávat, že se to bude v budoucnosti opakovat.

74. Mám za to, že vzhledem k neexistenci spolehlivých základních údajů a nedostatku součinnosti ze strany osob, jež jsou vyšetřovány, není pravděpodobné, že by se jednalo o nové problémy v antidumpingovém šetření. Z toho vyplývá, že v zásadě některé namítané chyby, které mohly vzniknout v průběhu takových šetření, mohou být skutečně metodické povahy, a proto je určitá pravděpodobnost, že se budou v budoucnosti opakovat v rámci obdobných šetření.

75. Na jednání byl však právní zástupce společnosti Gul Ahmed pevně přesvědčen, že ve svém kasačním opravném prostředku společnost Gul Ahmed namítala ve skutečnosti *neexistenci* jakékoliv konkrétní metodologie a že právě v jeho případě Komise založila svá zjištění na svévolném *ad hoc* rozhodování.

76. Dle tohoto výkladu však argumenty společnosti Gul Ahmed neidentifikují žádná nesprávná právní posouzení ze strany Tribunálu, jestliže jsou namítaná pochybení Komise kvalifikována jako specifická pro daný případ. Jak Rada a Komise správně tvrdí, toto tvrzení pouze vyžaduje, aby Soudní dvůr pouze znovu přezkoumal skutková a věcná tvrzení učiněná před Tribunálem, k čemuž však Soudní dvůr nemá pravomoc. Tímto tvrzením však společnost Gul Ahmed v zásadě přiznává, že namítané chyby *byly* specifické pro daný případ. Z toho vyvozují, že se společnosti Gul Ahmed nepodařilo prokázat, že by se namítaná protiprávnost mohla opakovat v budoucnu, a odůvodnění poskytnuté Tribunálem v tomto ohledu bylo provedeno právně dostačujícím způsobem⁶².

Namítané částečné zamítnutí třetího žalobního důvodu

77. Společnost Gul Ahmed tvrdí, že Tribunál nesplnil svou povinnost uvést odůvodnění, pokud jde o namítané částečné zamítnutí třetího žalobního důvodu, a opomněl rozhodnout o zbývajících částech uvedeného žalobního důvodu.

78. Jak však správně uvádějí Rada a Komise, tvrzení společnosti Gul Ahmed spočívá na zjevně nesprávném výkladu bodu 58 napadeného rozsudku. V tomto bodě se Tribunál omezil na určení pěti okolností charakteristických pro projednávanou věc při analýze trvalého zájmu na jejím výsledku. Rozhodl, že společnost Gul Ahmed neměla žádný právní zájem na uplatňování tohoto žalobního důvodu, a dospěl k názoru, že není třeba v tomto ohledu ve věci rozhodnout.

79. Navrhují tedy tento důvod kasačního opravného prostředku zamítnout.

62 – Rozsudek ze dne 26. listopadu 2013, Groupe Gascogne v. Komise, C-58/12 P, EU:C:2013:770, bod 37.

K namítanému porušení zásady zakotvené ve věci Shanghai Excell

80. Společnost Gul Ahmed patrně vykládá rozsudek Shanghai Excell tak, že z něho vyplývá, že prohlášení její věci za nepřipustnou by znamenalo připustit, že akty, jejichž právní účinky uplynou po podání žaloby na jejich zrušení, ale ještě než je vydáno rozhodnutí, mohou být vyloučeny z přezkumu, což je neslučitelné s článkem 263 SFEU.

81. Takový výklad Shanghai Excell by znamenal, že bez ohledu na to, zda se ostatní okolnosti změni, musí být právní zájem na podání žaloby systematicky považován za daný v řízení směřujících ke zrušení, které se týká aktů, jejichž právní účinky uplynou dříve, než je vydán rozsudek. Jak totiž správně uvádějí Rada a Komise, nelze z dané věci vyvodit žádnou takovou zásadu, a to ani z bodů 56 a následujících uvedeného rozsudku.

82. Navrhuji tedy zamítnout tento důvod kasačního opravného prostředku.

Neposkytl Tribunál dostatečné odůvodnění?

83. Společnost Gul Ahmed tvrdí, i když jen obecně, že Tribunál porušil článek 36 statutu Soudního dvora, jelikož neposkytl odůvodnění a nezabýval se všemi argumenty a důkazy, které uplatnila k prokázání svého trvajících právního zájmu.

84. Již jsem se zabývala přiměřeností odůvodnění Tribunálu s ohledem na riziko opakovaného protiprávního jednání v budoucnu⁶³. Proto se budu nyní zabývat důvody uvedenými Tribunálem, pokud jde o jiné důvody, o kterých společnost Gul Ahmed tvrdí, že odůvodňují její právní zájem na podání žaloby.

Náhrada nákladů řízení ze strany Rady

85. Společnost Gul Ahmed tvrdí, že má oprávněný zájem na pokračování v řízení s cílem získat zpět své náklady. V napadeném rozsudku Tribunál rozhodl, že takové zrušení napadeného nařízení by samo o sobě nedalo žalobkyni právo na to, aby získala náhradu nákladů, a to protože spadají pod samostatný bod návrhových žádání a i účastníku řízení, který měl ve věci úspěch, může být za určitých okolností uložena povinnost k náhradě nákladů řízení⁶⁴.

86. Se závěrem Tribunálu souhlasím, avšak nikoliv s jeho odůvodněním.

87. Návrh na uložení neúspěšnému účastníku řízení povinnosti nahradit náklady řízení není samostatným návrhovým žádáním. Je vedlejší a podřízené hlavnímu návrhovému žádání směřujícímu ke zrušení napadeného aktu. Pokud účastník řízení ztratí právní zájem na uplatňování svého hlavního nároku, ztratí také právní zájem na náhradu nákladů vzniklých uplatňováním tohoto nároku.

88. Článek 58 odst. 2 statutu Soudního dvora stanoví, že opravný prostředek jen proti rozhodnutí o určení výše náhrady nákladů řízení není přípustný. S ohledem na znění a účel tohoto ustanovení nebude zájem na náhradě nákladů řízení jako takový sloužit jako základ pro pokračování řízení. Aby mohl takový právní zájem žalobce odůvodnit, musí prokázat právní zájem překračující jen zájem týkající se nákladů řízení⁶⁵. Požadavek na existenci právního zájmu na podání žaloby by se stal bezdůvodný, jestliže by pouhý návrh na uložení povinnosti nahradit náklady řízení protistranou byl dostatečný k tomu, aby odůvodnil právní zájem na podání žaloby na neplatnost.

63 – Viz výše body 68 až 76.

64 – Viz bod 52 napadeného rozsudku.

65 – Viz obdobné stanovisko generální advokátky J. Kokott ve věci Bertelsmann a Sony Corporation of America v. Impala, C-413/06 P, EU:C:2007:790, bod 80.

89. Navrhuji proto, aby Soudní dvůr dospěl k závěru, že snaha získat náhradu nákladů řízení není nezávislým právním základem odůvodňujícím právní zájem na podání žaloby. Toto zjištění však není takové, aby mohlo odůvodnit zrušení napadeného rozsudku, jelikož závěr Tribunálu je správný.

Budoucí žaloba na náhradu škody způsobené nedodržením přiměřené doby k vydání rozhodnutí unijními soudy

90. Společnost Gul Ahmed poukazuje rovněž na svůj úmysl domáhat se někdy v budoucnu náhrady škody za údajně příliš dlouhé trvání řízení před unijním soudem. Tribunál rozhodl, že aby se mohla domáhat takové náhrady škody, musí společnost Gul Ahmed podat žalobu na náhradu škody u Tribunálu. Došel k závěru, že [společnost Gul Ahmed] se nemůže dovolávat tohoto důvodu k tomu, aby odůvodnila svůj právní zájem v projednávané věci⁶⁶.

91. Zatímco souhlasím se závěrem Tribunálu, nesouhlasím s jeho odůvodněním.

92. Z ustálené judikatury vyplývá, že žalobce může mít nadále svůj právní zájem domáhat se zrušení aktu, který ho nepříznivě ovlivňuje, jestliže by konstatování protiprávnosti mohlo být použito jako základ pro budoucí nárok na náhradu materiální a nemateriální škody⁶⁷, která mu byla způsobena napadeným aktem⁶⁸. Žalobce má zejména právní zájem na podání žaloby v případě, kdy zrušení napadeného aktu samo o sobě může být prospěšné pro jeho žalobu na náhradu škody, a to zejména tím, že se zvýší pravděpodobnost, že tato žaloba bude úspěšná⁶⁹. Žalobce bude rovněž mít právní zájem na podání žaloby, jestliže by zrušení mohlo představovat základ pro mimosoudní jednání s autorem zrušeného aktu, jehož cílem je náhrada způsobené škody⁷⁰.

93. Avšak úspěch žaloby na náhradu škody z důvodu nepřiměřené délky soudního řízení není zpravidla závislý na úspěchu v předchozím řízení o zrušení napadeného aktu⁷¹.

94. Navrhuji proto, aby Soudní dvůr dospěl k závěru, že snaha o podání budoucí žaloby na náhradu škody z důvodu nepřiměřené délky řízení nezakládá trvající právní zájem na podání žaloby v současném řízení o neplatnosti. Toto zjištění však není takové, aby mohlo odůvodnit zrušení napadeného rozsudku, jelikož závěr Tribunálu je správný.

Vrácení zaplacených antidumpingových cel

95. Společnost Gul Ahmed tvrdí, že žádost, kterou podala její dceřiná společnost GTM (Europe) Ltd (dále jen „GTM“) u belgických úřadů, na vrácení zaplacených antidumpingových cel na příslušný dovoz od srpna 2007, spolu s dalšími podobnými žádostmi, odůvodňuje její trvalý právní zájem. Rada má za to, že právní zájem dceřiné společnosti není relevantní.

66 – Viz bod 53 napadeného rozsudku.

67 – Viz rozsudky ze dne 22. prosince 2008, Gordon v. Komise, C-198/07 P, EU:C:2008:761, body 19 a 60, a ze dne 16. července 2009, SELEX Sistemi Integrati v. Komise, C-481/07 P, nezveřejněný, EU:C:2009:461, bod 38.

68 – Viz zejména rozsudky ze dne 5. března 1980, Könecke Fleischwarenfabrik v. Komise, 76/79, EU:C:1980:68, bod 9; ze dne 31. března 1998, Francie a další v. Komise, C-68/94 a C-30/95, EU:C:1998:148, bod 74; ze dne 13. července 2000, Parlament v. Richard, C-174/99 P, EU:C:2000:412, body 33 a 34; a ze dne 27. června 2013, Xeda International a Pace International v. Komise, C-149/12 P, nezveřejněný, EU:C:2013:433, body 32 a 33.

69 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 17. září 2015, Mory a další v. Komise, C-33/14 P, EU:C:2015:609, body 75 a 80.

70 – Shanghai Excell, bod 55. Viz rovněž rozsudky ze dne 17. července 2014, Westfälisch-Lippischer Sparkassen- und Giroverband v. Komise, T-457/09, EU:T:2014:683, bod 139, a ze dne 14. listopadu 2013, ICdA a další v. Komise, T-456/11, EU:T:2013:594, bod 38.

71 – Pro příklady případů, které ukazují, že žalobci mohou ze zásady úspěšně žalovat Evropskou unii za ztráty plynoucí z nepřiměřené délky trvání řízení o žalobě na neplatnost, a to přesto, že jejich žaloby na neplatnost byly dříve zamítnuty, viz rozsudky ze dne 1. února 2017, Kendrion v. Evropská unie, T-479/14, EU:T:2017:48; ze dne 10. ledna 2017, Gascogne Sack Deutschland a Gascogne v. Evropská unie, T-577/14, EU:T:2017:1; a ze dne 7. června 2017, Guardian Europe v. Evropská unie, T-673/15, EU:T:2017:377

96. Tribunál zaprvé rozhodl, že právní zájem dceřiné společnosti Gul Ahmed je „sloučen“ s jejím právním zájmem, a tudíž jej odůvodňuje⁷². Dále shledal, že se žádost GTM týkala cel zaplacených po změně nařízení č. 397/2004 nařízením č. 695/2006, které nahradilo předmětné nařízení ve vztahu k některým prvkům týkajícím se dumpingu⁷³. Dále shledal, že druhý a třetí žalobní důvod byly zaměřeny na napadení těchto nahrazených prvků předmětného nařízení, a že zrušení navrhané na tomto základě nemohlo tedy mít žádný vliv na žádost GTM o vrácení cel vybraných na základě pozdějšího nařízení. Tribunál proto konstatoval, že žádost o vrácení odůvodňovala právní zájmem společnosti Gul Ahmed, jen pokud jde o první, čtvrtý a pátý žalobní důvod, který mu byl předložen⁷⁴. Tribunál nezkoumal ostatní žádosti o vrácení, na které společnost Gul Ahmed odkazovala ve svém písemném vyjádření.

97. Na jednání před Soudním dvorem společnost Gul Ahmed vysvětlila, že nepředložila důkazy na podporu těchto svých dalších žádostí o vrácení cla, protože byly předloženy nezávislymi dovozci jejích výrobků, což je podle jejího názoru činilo v projednávané věci irelevantními.

98. Za těchto okolností nelze Tribunálu vytýkat, že své posouzení založil pouze na samotné žádosti GTM o vrácení cel. Kromě toho nebyl výslovně povinen odůvodňovat své stanovisko týkající se těchto dalších žádostí, které byly uplatňovány pouze obecně, ani nebyl povinen vysvětlit, proč je považoval za irelevantní⁷⁵.

99. Jestliže by bylo napadené nařízení prohlášeno za neplatné, právním základem pro vrácení antidumpingového cla zaplaceného při dovozu výrobků společnosti Gul Ahmed by byl čl. 116 odst. 1 písm. a) celního kodexu Unie, ve spojení s čl. 117 odst. 1 tohoto kodexu. Podle čl. 121 odst. 1 písm. a) uvedeného kodexu musí být žádost o vrácení daně podána do tří let ode dne, kdy byl celní dluh oznámen. Z toho vyplývá, že pouze žádosti o vrácení cel učiněných v uvedené lhůtě, jako je žádost podaná GTM, se společnost Gul Ahmed mohla dovolávat, aby odůvodnila svůj právní zájem.

100. Druhý a třetí důvod žaloby společnosti Gul Ahmed totiž odkazují na prvky napadeného nařízení, které byly nahrazeny nařízením č. 695/2006⁷⁶. I když se mohla do určité míry kritéria a metodika použité Radou pro účely tohoto nařízení podobat těm, které jsou použity u předmětného nařízení⁷⁷, případné zrušení posledně uvedeného nařízení by nemělo žádný přímý vliv na platnost nařízení č. 695/2006.

101. Kromě toho, i kdyby Soudní dvůr zrušil předmětné nařízení a i kdyby teoreticky mohlo zrušení vést Radu k revizi nařízení č. 595/2006 nebo ho zrušit se zpětným účinkem, takový předpoklad by nanejvýš poskytl společnosti Gul Ahmed pouze budoucí a nejisté vyhlídky na získání výhody. To samo o sobě nepostačuje k odůvodnění právního zájmu společnosti Gul Ahmed na podání žaloby⁷⁸.

102. Z toho vyplývá, že důvody uvedené Tribunálem v tomto ohledu ohledně odmítnutí tvrzení společnosti Gul Ahmed jsou dostatečně jasné.

72 – Toto zjištění nebylo zpochybněno ani jedním z účastníků řízení.

73 – Tyto zahrnovaly: stanovení běžné hodnoty a její srovnání s vývozní cenou.

74 – Viz bod 54 napadeného rozsudku.

75 – Viz obdobně rozsudek ze dne 12. září 2017, *Anagnostakis v. Komise*, C-589/15 P, EU:C:2017:663, bod 38.

76 – Tyto prvky byly nově určeny po novém šetření. Na základě údajů vyplývajících z tohoto vyšetřování stanovila Rada nové sazby antidumpingového cla v tomto nařízení, jako náhradu za ty, které byly vymezené v předmětném nařízení.

77 – Metodika, kterou se Komise řídila při šetřeních předcházejících přijetí těchto dvou nařízení, se do určité míry lišila. Důvodem byla skutečnost, že během druhého šetření mohla Komise založit svá zjištění na poměrně kvalitních a ověřených údajích, vykázaných skupinou pákistánských výrobců bavlněného ložního prádla, což v prvním šetření nebylo.

78 – Situace by samozřejmě byla jiná, kdyby takové zrušení (bez ohledu na to, zdali by bylo též doplněno o zachování účinků zrušeného nařízení) nastalo před přijetím nařízení č. 695/2006, nebo když bylo ještě použitelné. Toto však přesahuje možnosti tohoto stanoviska se dále zabývat případnými hypotetickými scénáři.

Obnova dobrého pověsti společnosti Gul Ahmed

103. Písemná podání společnosti Gul Ahmed a její kasační opravný prostředek neobsahují žádnou zmínku o jejím právním zájmu na obnovení její dobré pověsti. Tribunál konstatoval, že společnost Gul Ahmed, „nijak nerozvedla svá tvrzení v tomto ohledu“⁷⁹. Na jednání konaném dne 25. ledna 2018 vysvětlila Komise, že během jednání před Tribunálem ona sama vznesla a probrala tuto otázku jako důvod, který by mohl potencionálně odůvodnit právní zájem.

104. Příležitost k obnovení ztráty dobrého jména žalobce se netýká jeho právní, ale spíše jeho faktické situace. Právní zájem na podání žaloby může být odůvodněn jasnou možností (jako protikladu k naprosté jistotě) získání takového faktického prospěchu⁸⁰.

105. Podle ustálené judikatury je přijetí antidumpingových cel ochranným a preventivním opatřením proti *nekalé hospodářské soutěži* vyplývající z dumpingových praktik⁸¹. Podle mého názoru nařízení, kterým se ukládá konečné antidumpingové clo, je potencionálně způsobilé vést ke ztrátě dobrého jména u osob, které vyjmenovává jako odpovědné za dumpingové praktiky. Z toho vyplývá, že žalobce, který navrhuje zrušení takového nařízení, by mohl mít přinejmenším nemateriální zájem na zahájení řízení na základě toho, že případné zrušení by mohlo zmírnit, pokud ne přímo nahradit, jeho ztrátu dobrého jména⁸². Tento právní zájem může být odůvodněný bez ohledu na povahu žalobních důvodů⁸³.

106. Nicméně aby se tyto zásady použily, musela by navrhovatelka ve svých podáních tyto otázky vznést a předložit určité důkazy ztráty dobrého jména způsobené nařízením, jehož zrušení se domáhá. V projednávané věci tomu tak není a dále tuto možnost již neposuzuji.

Budoucí řízení o náhradě škody způsobené napadeným nařízením

107. Společnost Gul Ahmed se před Tribunálem dovolávala, i když pouze v obecné rovině, možnosti, že by mohla žalovat Radu pro škody, které utrpěla v důsledku nařízení č. 397/2004. Rada a Komise tvrdily, že žaloba na náhradu škody způsobené napadeným nařízením byla v každém případě promlčená. Tribunál se k tomuto tvrzení v napadeném rozsudku nevyjádřil.

108. V zásadě si žalobce zachovává i nadále právní zájem na zrušení aktu, pokud by určení protiprávnosti mohlo sloužit jako základ pro budoucí žaloby na náhradu škody, kterou mu způsobil napadený akt nebo pro budoucí jednání s jeho autorem⁸⁴. Avšak budoucí žaloba na náhradu škody může přinést prospěch žalobci pouze tehdy, pokud není promlčena, a tudíž nepřipustná.

79 – Body 44 a 59 napadeného rozsudku.

80 – V tomto smyslu viz důkladná analýza generálního advokáta M. Bobka ve stanovisku ve spojených věcech Bionorica a Diapharm v. Komise, C-596/15 P a C-597/15 P, EU:C:2017:297, body 47 až 57.

81 – Rozsudek ze dne 3. října 2000, Industrie des poudres sphériques v. Rada, C-458/98 P, EU:C:2000:531, body 91 a 92.

82 – Viz obdobně rozsudky ze dne 28. května 2013, Abdulrahim v. Rada a Komise, C-239/12 P, EU:C:2013:331, body 70 až 72; ze dne 8. září 2016, Iranian Offshore Engineering & Construction v. Rada, C-459/15 P, nezveřejněný, EU:C:2016:646, bod 12; ze dne 6. června 2013, Ayadi v. Komise, C-183/12 P, nezveřejněný, EU:C:2013:369, body 59 až 81; a ze dne 15. června 2017, Al-Faqih a další v. Komise, C-19/16 P, EU:C:2017:466, body 36 a 37; obdobně viz rozsudek ze dne 15. března 1973, Marcato v. Komise, 37/72, EU:C:1973:33, body 6 a 7.

83 – Viz obdobně stanovisko generálního advokáta Y. Bota ve věci Abdulrahim v. Rada a Komise, C-239/12 P, EU:C:2013:30, bod 66.

84 – Viz výše bod 92.

109. V souladu s článkem 46 statutu Soudního dvora se žaloba na určení mimosmluvní odpovědnosti Unie promlčuje za pět let ode dne, kdy nastala skutečnost, na níž se zakládá, ledaže je promlčecí doba přerušena podáním žaloby na určení mimosmluvní odpovědnosti Unie před Soudním dvorem⁸⁵ nebo předchozím návrhem příslušnému orgánu Unie. V případech, kdy mimosmluvní odpovědnost Unie vyplývá z aktu s obecnou působností, nezačne tato promlčecí lhůta běžet, než nastanou škodlivé účinky tohoto aktu⁸⁶.

110. Škody utrpěné společností Gul Ahmed v období účinnosti předmětného nařízení, zejména ve vztahu k její povinnosti zaplatit antidumpingová cla z dovozu jejích výrobků do Unie, jsou promlčeny. Nařízení pozbylo platnosti dne 4. března 2009 a promlčecí lhůta nebyla nikdy přerušena. Konkrétně skutečnost, že společnost Gul Ahmed podala žalobu na neplatnost, nepřerušuje běh promlčecí lhůty⁸⁷.

111. Teoreticky je možné, že společnost Gul Ahmed mohla utrpět další škody, které se projevily teprve později, ve vztahu k nimž promlčecí lhůta ještě neuplynula. Také teoreticky by mohly existovat i trvajících škody, jako jsou platby nákladů na bankovní záruku⁸⁸ nebo poškození dobrého jména⁸⁹, pro které by společnost Gul Ahmed ještě stále mohla Radu žalovat⁹⁰.

112. Poškozením dobrého jména jsem se zabývala již výše v tomto stanovisku⁹¹. Jinak společnost Gul Ahmed neidentifikovala před Tribunálem nebo Soudním dvorem žádné trvajících škody nebo probíhající řízení o náhradu škody. Společnost Gul Ahmed tedy nemůže odůvodnit právní zájem na základě takto vágně a nedostatečně odůvodněných tvrzení. Tribunálu nelze vytýkat, že v tomto ohledu výslovně neuvedl svá odůvodnění⁹².

Závěr týkající se dodržení povinnosti uvést odůvodnění

113. S ohledem na výše uvedené jsem dospěla k závěru, že Tribunál dostatečně uvedl své důvody, a že tvrzení společnosti Gul Ahmed o opaku by tedy mělo být zamítnuto.

Náklady řízení

114. Vzhledem k tomu, že mě Soudní dvůr požádal, abych posoudila pouze první důvod kasačního opravného prostředku společnosti Gul Ahmed, a jelikož konečné rozhodnutí o tomto kasačním opravném prostředku bude záviset na stanovisku Soudního dvora nejen ve vztahu k tomuto důvodu kasačního opravného prostředku, nýbrž i s ohledem na druhý důvod kasačního opravného prostředku, nečiním žádný návrh ohledně nákladů řízení v této věci.

Závěry

115. S ohledem na výše uvedené, aniž předjímám posouzení druhého důvodu kasačního opravného prostředku, navrhuji, aby Soudní dvůr zamítl první důvod kasačního opravného prostředku společnosti Gul Ahmed.

85 – Rozsudek ze dne 8. listopadu 2012, Evropaiki Dynamiki v. Komise, C-469/11 P, EU:C:2012:705, bod 55.

86 – Rozsudek ze dne 19. dubna 2007, Holcim (Deutschland) v. Komise, C-282/05 P, EU:C:2007:226, bod 29.

87 – Tamtéž, bod 36.

88 – Tamtéž, bod 35.

89 – Rozsudek ze dne 7. června 2017, Guardian Europe v. Evropská unie, T-673/15, EU:T:2017:377, bod 42.

90 – Taková žaloba by byla přípustná s ohledem na škody vzniklé během období pěti let před touto žalobou. V tomto smyslu viz rozsudky ze dne 21. dubna 2005, Holcim (Deutschland) v. Komise, T-28/03, EU:T:2005:139, bod 70, a ze dne 16. prosince 2015, Chart v. EEAS, T-138/14, EU:T:2015:981, bod 58 a citovaná judikatura.

91 – Viz výše body 103 až 106.

92 – Rozsudek ze dne 2. dubna 2009, France Télécom v. Komise, C-202/07 P, EU:C:2009:214, bod 30 a citovaná judikatura.